

ข้อมูลพืชสำหรับการพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืชสำหรับพื้นที่ สวพ. 7

ชนิดพืช ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

เดือน	ระยะพืช	ศัตรูพืชที่พบ	ลักษณะอาการที่อาจพบ	แนวทางในการป้องกันกำจัดในพื้นที่
พฤษภาคม	การพัฒนาผล	<p>เพลี้ยไฟพริก</p> 	<p>เพลี้ยไฟชนิดนี้ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากเคี้ยวและดูดกินน้ำเลี้ยงส่วนอ่อนต่างๆ ของส้มโอ การทำลายบนยอดหรือใบอ่อน จะทำให้ใบแคบเล็กกร้านและบิดงอ การทำลายบนผลจะเริ่มเข้าทำลายตั้งแต่ติดผล ภายหลังกลีบดอกร่วงหมดแล้ว เกิดเป็นรอยแผลบนผิวของส้มโอเป็นทางสีเทาเงิน ผลแคะแกร็น บิดเบี้ยว คุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดส่งออกที่มีมาตรฐานคัดคุณภาพค่อนข้างสูง เพลี้ยไฟพบระบาดทั่วทุกแหล่งปลูกส้มโอตลอดปี ช่วงการระบาดขึ้นอยู่กับการแตกยอดอ่อน และการติดผลอ่อน โดยเฉพาะช่วงที่มีอากาศร้อน และฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ควบคุมการแตกยอด ออกดอก ติดผล ให้อยู่ในระยะเดียวกันในแต่ละรุ่น เพื่อความสะดวกในการป้องกันกำจัด และช่วยลดจำนวนครั้งของการพ่นสารเคมี ผลอ่อนที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายรุนแรง ควรเก็บทิ้งทำลาย และการเด็ดผลทิ้งจะช่วยให้ฟื้นตัวเร็ว สำรวจเพลี้ยไฟในช่วงแตกใบอ่อน และผลอ่อน ถ้าพบการทำลายมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สำรวจ หรือ 10 เปอร์เซ็นต์ ของผลที่สำรวจ ทำการพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟินาเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นสารแบบหมุนเวียนตามกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์ โดยใช้รอบการหมุนเวียนทุก 14 วัน เมื่อพบการระบาด เพื่อชะลอความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง

ข้อมูลพืชสำหรับการพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืชสำหรับพื้นที่ สวพ. 7

ชนิดพืช ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

เดือน	ระยะพืช	ศัตรูพืชที่พบ	ลักษณะอาการที่อาจพบ	แนวทางในการป้องกันกำจัดในพื้นที่
พฤษภาคม	การพัฒนาผล	<p>หนอนผีเสื้อส้ม</p> 	<p>หนอนเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในบริเวณเปลือกส้มโอ ทำให้เกิดลักษณะเป็นปุ่มปม ผิวเปลือกคล้ายโรค ผีดาด (small pox) ถึงแม้การทำลายจะไม่ถึงเนื้อส้มโอ แต่ลักษณะผลไม่เป็นที่ต้องการของตลาด หนอนผีเสื้อเริ่มเข้าทำลาย เมื่อส้มโอดีผลอ่อนจนผลส้มโอมืออายุ 4 เดือน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบตามผลส้มโอ เก็บผลส้มที่ถูกทำลายฝังหรือเผาไฟ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดต่อไป 2. ในแหล่งที่มีประวัติการระบาดเป็นประจำ ควรทำการพ่นสาร ไชเปอร์เมทริน/ไพซาโลน 6.25%/22.5% EC อัตรา 30 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร สลับกับสาร อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 10 มิลลิกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นก่อนดอกบาน 1 ครั้ง และพ่นสารสลับทุก 7 วัน จำนวน 4 ครั้ง และห่อผลเมื่อผลมีอายุประมาณ 1 เดือน

ข้อมูลพืชสำหรับการพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืชสำหรับพื้นที่ สวพ. 7

ชนิดพืช ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

เดือน	ระยะพืช	ศัตรูพืชที่พบ	ลักษณะอาการที่อาจพบ	แนวทางในการป้องกันกำจัดในพื้นที่
พฤษภาคม	การพัฒนาผล	<p>หนอนเจาะผลส้มโอ</p> 	<p>ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยว หรือเป็นกลุ่ม 2-29 ฟอง บนผลส้มโออายุประมาณ 2 สัปดาห์จนถึงระยะเก็บเกี่ยว เมื่อหนอนฟัก จะกัดกินเข้าไปในผล ส้มโอ รอยเจาะทำลายมีมูลของหนอนที่ถ่ายออกมา และมียางไหลเยิ้ม ผลเน่า และร่วงก่อนการเก็บเกี่ยว</p>	<ol style="list-style-type: none"> ควรบังคับการติดดอก และออกผลให้อยู่ในระยะเดียวกันเป็นรุ่น เพื่อสะดวกในการป้องกันกำจัด และลดปริมาณหนอนเจาะผลส้มโอ เก็บผลที่ถูกทำลายในแปลง นำไปเผาหรือฝัง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดต่อไป ในแหล่งที่มีการระบาดเป็นประจำ ควรทำการพ่นสารฆ่าแมลง เช่น อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรฟีโนฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อผลส้มโออายุประมาณ 2 สัปดาห์ โดยพ่น 4 ครั้งทุก 7 วัน แล้วห่อผลส้มโอด้วยถุงกระดาษห่อผลสีขาวเมื่อผลส้มโออายุประมาณ 1.5 เดือน

ข้อมูลพืชสำหรับการพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืชสำหรับพื้นที่ สวพ. 7

ชนิดพืช ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

เดือน	ระยะพืช	ศัตรูพืชที่พบ	ลักษณะอาการที่อาจพบ	แนวทางในการป้องกันกำจัดในพื้นที่
พฤษภาคม	การพัฒนาผล	ไรขาวพริก 	ไรขาวพริกชอบดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อนหรือยอดที่แตกใหม่ของพืช เนื่องจากอวัยวะซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นส่วนประกอบของปากไม่สู้จะแข็งแรง จึงไม่สามารถดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของพืชที่มีลักษณะหนาแข็งได้ ทำให้มันดูดกินเฉพาะใบอ่อน กิ่งอ่อน และผล ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณด้านใต้ใบ หากการทำลายรุนแรง ทำให้ขอบใบส้มโอม้วนงอลง ใบเรียวเล็กมีสีเหลืองเข้ม ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต ส่วนการทำลายที่ผลนั้นเริ่มตั้งแต่ส้มโอติดผลแล้วจนกระทั่งผลอายุประมาณ 2 เดือน หากการทำลายรุนแรงทำให้ผลได้รับการเสียหายทั้งผล โดยอาการที่เกิดขึ้นหลังการดูดกินนั้นผิวส้มจะเป็นแผลสีเทา เมื่อส่องดูด้วยแว่นขยายขนาด 10 เท่า จะพบเป็นร่างแหเต็มทั้งผล ทำให้ต้องปลิดทิ้งเพราะว่า ไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ ส่วนผลที่ถูกดูดกินเป็นบางส่วนยังสามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ แต่พบว่าเมื่อเปลือกหนา เนื้อน้อย มีน้ำหนักเบา ต้องปลิดทิ้ง	1.หมั่นแต่งกิ่งให้โปร่ง เนื่องจากพบการระบาดของไรขาวพริกในต้นส้มโอที่มีทรงพุ่มแน่น 2.หมั่นตรวจดูผลอ่อนส้มโอที่ติดผลเรียบร้อยแล้ว จนกระทั่งผลมีอายุประมาณ 2 เดือน ทุก 7 วัน โดยใช้แว่นขยายขนาด 10 เท่า จะพบไรขาวพริกดูดกินน้ำเลี้ยงบนผลอ่อนหรือปลิดผลอ่อนส่งดูกับแดด หากพบว่ามีจุดขาวคล้ายน้ำมัน เคลื่อนที่ไปมาให้เตรียมวางแผนการป้องกันและกำจัด 3.เมื่อพบไรขาวเริ่มระบาดจากการสำรวจ ให้พ่นด้วยสารฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ กำมะถัน 80% WP อัตรา 60 – 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร สารนี้ไม่ควรพ่นในเวลากลางวันที่มีแดดจัด เพราะจะทำให้เกิดอาการไหม้ได้ หรือ อะมิทราซ 20% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้พ่นสารฆ่าไรให้ทั่วทั้งต้น หากสำรวจพบว่าไรขาวพริกยังระบาดอยู่ให้พ่นสารกำจัดไรอีกครั้งหนึ่งโดยทิ้งระยะห่าง 5-7 วัน

ข้อมูลพืชสำหรับการพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืชสำหรับพื้นที่ สวพ. 7

ชนิดพืช ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม

เดือน	ระยะพืช	ศัตรูพืชที่พบ	ลักษณะอาการที่อาจพบ	แนวทางในการป้องกันกำจัดในพื้นที่
พฤษภาคม	การพัฒนาผล	โรคแคงเกอร์ 	โรคแคงเกอร์ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas citri</i> subsp <i>citri</i>) อาการบนใบ เริ่มแรกเป็นแผลจุดฉ่ำน้ำ ต่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดนูนสีเหลืองอ่อน ลักษณะฟูคล้ายฟองน้ำ จากนั้นเนื้อเยื่อแผลจะแข็ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัว ขอบแผลยกตัวขึ้น บริเวณรอบ ๆ แผลปรากฏวงสีเหลืองล้อมรอบ พบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้บนก้านใบ ทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด อาการบนกิ่ง ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่ไม่มีวงสีเหลืองล้อมรอบแผล ต่อมาแผลจะแตก แข็ง เป็นสีน้ำตาล ขยายรอบกิ่ง หรือตามความยาวกิ่ง รูปร่างแผลไม่แน่นอน อาการบนผล ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลเดี่ยว ๆ มีลักษณะกลมฝังลึกลงไปในตัว แผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบ บางครั้งพบผลปริแตกตามรอยแผล หากเกิดโรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลร่วง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีภาวะระบาดของโรค หรือไม่นำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูก และใช้กิ่งพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค และเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน จำนวน 2 - 3 ครั้ง 3. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 4. กำจัดหนอนซอนใบ โดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากรอยทำลายของหนอนซอนใบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลโทอะนินดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งด้านหลังใบและหน้าใบ และถ้าพบว่ายังมีการระบาดของหนอนซอนใบให้พ่นซ้ำ